

Załącznik nr 2 Autoreferat

Spis treści

1. Imię i nazwisko.....	2
2. Posiadane dyplomy i stopnie naukowe.....	2
3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/ artystycznych.....	2
4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust.1 pkt 2 Ustawy.....	2
Wprowadzenie.	
Przedmiot badań, użyty paradygmat, cel i pytania badawcze.	
Struktura wywodu i jego metodologia.	
Wyniki	
5. Informacja o wykazaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.....	14
6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.....	16
6.1 Osiągnięcia dydaktyczne.	
6.2. Osiągnięcia organizacyjne.	
6.3. Aktywność ekspercka i popularyzująca naukę.	
7. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6, wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące kariery zawodowej.....	21
7.1 Pełnione funkcje.	
7.2 Członkostwo w międzynarodowych i krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych.	
7.3Pozostały dorobek naukowy z lat 2009-2020.	

Autoreferat

1. Imię i Nazwisko

Iwona Ewa Jakimowicz-Pisarska
do 2016 nazwisko Jakimowicz-Ostrowska

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne

2007 Doktorat, Historia Najnowsza, Wydział Nauk Humanistycznych i Historycznych Uniwersytetu Gdańskiego.

Praca doktorska na temat "Mniejszości Narodowe w Gdyni w latach 1944 -2005" przygotowana pod kierunkiem prof. dr. hab Eugeniusza Koko.

1997 - 2002 Uniwersytet Gdański, ukończone studia magisterskie na kierunku Politologia ze specjalnością przemiany cywilizacyjne i edukacja polityczna, tytuł pracy magisterskiej „Społeczność żydowska w Polsce XX wieku”, przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. Andrzeja Chodubskiego.

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych

2019- wykładowca w Katedrze Stosunków Międzynarodowych na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni.

2008-2019 adiunkt w Instytucie Stosunków Międzynarodowych na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni.

2005-2008 asystent w Instytucie Nauk Społecznych Akademii Marynarki Wojennej.

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art.219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy

4.1 monografia naukowa

Wskazany osiągnięciem jest książka „Meandry europejskiego państwa narodowego. Przykład Grecji” złożona do druku w Wydawnictwie Akademickim Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni, Gdynia 2020, ISBN 978-83-959756-3-9. Recenzenci wydawniczy: dr hab. Małgorzata Myśliwiec oraz prof. dr hab. Andrzej Maciej Brzeziński

Przedmiot badań, użyty paradygmat, cel i pytania badawcze

Podjęta przeze mnie problematyka badawcza odnosi się do zasad funkcjonowania państwa europejskiego i zakresu realizacji jego zadań przez podległe mu instytucje na przykładzie współczesnej Grecji. Praca mieści się w obszarze nauk o polityce. Dodatkowo sięgam do innych

nauk społecznych, w tym nauk historycznych i filozofii, co znajduje odzwierciedlenie w strukturze wywodu oraz pewnych aspektach metodologicznych. Oznacza to, że praca będąca pracą politologiczną zawiera również cechy pracy interdyscyplinarnej, dzięki czemu zyskuje szerszą perspektywę do analizy zagadnień politycznych dotyczących państwa europejskiego w oparciu o przypadek Grecji.

Uczyłam przedmiotem swoich badań zagadnienia dotyczące realizacji funkcji europejskiego państwa narodowego w przekonaniu, że jest to obszar wymagający naukowej eksploracji i pogłębionej refleksji ze względu na a) wagę tematu, b) aktualność podjętej problematyki, c) wciąż zbyt małą obecność w polskiej literaturze przedmiotu pogłębionych badań na temat europejskiego państwa narodowego oraz d) nikłą ilość publikacji politologicznych w języku polskim dotyczących samej Grecji i jej polityki.

Uznałam zatem, że refleksja o kondycji państwa narodowego winna stanowić punkt wyjścia do dyskusji o zmianach, jakim musi ono ulec (lub je wprowadzić), aby móc sprawnie funkcjonować w ponowoczesnej przestrzeni politycznej. Zawężenie dyskursu do państw europejskich przenosi go na grunt tradycji i filozofii, w oparciu o które już ponad dwa wieki temu zaczął się on kształtować. Państwo narodowe w Europie stało się, poprzez wydarzenia ubiegłego stulecia, osobną subkategorią wśród państw narodowych na świecie.

Wskazanie na paradygmat postmodernistyczny, jako podstawę analizy, wynika z kilku przesłanek:

1. Brak tego typu spojrzenia w dotychczasowym piśmiennictwie polskiej politologii, mimo ogromnej popularności tej perspektywy w badaniach i opracowaniach naukowych nie tylko w Europie.
2. Poczynione przeze mnie założenie badawcze, że podstawowa przesłanka tego paradygmatu, mówiąca o relatywizmie poznawanej prawdy w nauce oraz braku możliwości obiektywnego wyjaśnienia badanych zjawisk, jest adekwatna do nieustannie przekształcającej się rzeczywistości europejskiego państwa narodowego. Założenia paradygmatu postmodernistycznego wpisują się w płynność oraz dynamikę zmian zachodzących w podlegającej globalizacji przestrzeni międzynarodowej. Spojrzenie na państwo narodowe i jego historię w Europie jest bowiem z założenia polityczne, a to oznacza, że jest jednocześnie jednostronne. Postmodernizm dopuszcza pokazywanie opisywanych zjawisk z wielu możliwych perspektyw. Dzięki takiemu podejściu nie tylko nie zaprzecza wcześniejszym badaniom i wnioskom z nich wysnutym, lecz także zakłada sam w sobie, że także badanie staje się kolejnym głosem w polifonicznej debacie naukowej o państwie narodowym w Europie. Spojrzenie na funkcje państwa narodowego oraz możliwość ich realizacji przez konkretne państwa, w wybranym przeze mnie przypadku przez Grecję, staje się zatem jednym z wielu głosów w toczącej się aktualnie dyskusji o wydolności państwa narodowego w

ponowoczesnym świecie, charakteryzującym się wieloetnicznością i wielokulturowością na niemal każdej płaszczyźnie.

3. Epistemologia podejścia postmodernistycznego, jako dyskursu, oznacza, że każde poznanie jest *a priori* polityczne, ponieważ kształtowane jest zawsze przez liderów i elity władzy. Kwestie naukowe, w tym fakty historyczne lub dane zebrane przez badaczy, są podawane i interpretowane w odniesieniu do narzucanego przez władzę kontekstu politycznego, ekonomicznego i społecznego. To z kolei powoduje, że narracja naukowa związana jest z narracją państwową. Trudno jest jej wyzwolić się spod wpływu aktualnie powszechnie przyjętego spojrzenia, które przedstawiane jest społeczeństwu w celu legitymizacji ośrodków władzy. Jest to szczególnie widoczne na gruncie nauk politycznych, które badają zjawiska i procesy niemal w chwili ich pojawiania się i rzadko mają szansę na weryfikację w dystansie czasowym, co cechuje badania historyczne. Prezentowane przeze mnie efekty badań zawarte w publikacji ukazują właśnie ów proces relatywizacji działań politycznych z bieżącymi potrzebami władzy w Grecji oraz powiązanie konkretnych decyzji czy regulacji z narracją, jaka lansowana była lub jest przez elity rządzące tym, wybranym jako tzw. case study, państwem.

4. Obserwowany w ostatnich latach populizm wielu partii politycznych i utrzymana w tym duchu narracja liderów państwowych jest swoistym przykładem cynicznego nadużycia założenia postmodernistycznego. Jedną z cech badania w nurcie postmodernistycznym jest założenie, że nie ma prawdy obiektywnej, a jest jedynie taka, w jaką wierzy społeczeństwo. Lansowane przez rozmaite partie i ich liderów uzasadnienia działań politycznych, obserwowane nie tylko w greckiej, ale i ogólnoeuropejskiej, a nawet światowej polityce, są niczym więcej, jak tworzeniem „prawd”, których celem nie jest ich obiektywna racjonalność, lecz skłonienie jak największej części społeczeństwa do głosowania na to czy inne stronnictwo lub lidera politycznego. W Grecji owo zjawisko tworzenia populistycznej narracji i dialogu społecznego opartego na relatywistycznym podejściu do prawdy jest obserwowane niemal od samego początku funkcjonowania tego państwa w strukturach europejskiej wspólnoty tj. od 1981 roku. Apogeum tego rodzaju polityki populistycznych „postprawd” przypadło zaś na okres kryzysu w latach 2008-2018. W skutek tego uznałam, że paradygmat postmodernistyczny nadaje się do zastosowania w przypadku Grecji, jako wybranego podmiotu badania narodowego państwa europejskiego.

Z powyższych powodów zdecydowałam się na zastosowanie paradygmatu postmodernistycznego w prezentowanej dysertacji. Mam świadomość wad i słabości wykorzystywanej metody. Mimo to uznałam, że brak tego rodzaju głosu w polskiej politologii nie może być tłumaczony wadami samego podejścia badawczego, gdyż inne metody stosowane w nauce o polityce także posiadają określone wady, a mimo to są chętnie i często wykorzystywane

przez polskich naukowców. Nauka o polityce nie musi, a wręcz nie powinna, przenosić całości filozoficznej koncepcji postmodernizmu, jako metody badawczej, ale winna implementować te jej elementy, które dostarczają narzędzi do nowej na gruncie polityki analizy ściśle określonych zagadnień. Co więcej, wykorzystanie zalet paradygmatu postmodernistycznego, jak wykazałam w mojej pracy, stanowi wartość dla pogłębienia i poszerzenia dyskursu naukowego dotyczącego współczesnego państwa narodowego na gruncie europejskim.

Prezentowana rozprawa celowo również zawęża pojęcie państwa narodowego do obszaru tzw. Starego Kontynentu. Wybór Grecji, stanowiącej egzemplifikację problemów oraz wyzwań, przed jakimi stają współcześnie państwa narodowe w Europie, także nie jest przypadkowy. Po pierwsze – kryzys lat 2008-2018 odsłonił wiele dysfunkcyjnych mechanizmów występujących w Grecji, które nie są obce także innym europejskim podmiotom. Ponadto działania międzynarodowe uwypukliły szereg problemów, jakie mogą stać się w sytuacjach podobnego kryzysu udziałem także innych państw narodowych, należących do Unii Europejskiej. Kolejnym powodem wskazania Grecji jako przykładu jest historia, głównie po drugiej wojnie światowej, kształtowania się jej instytucji oraz kultury politycznej, a także wynikających z niej zachowań społecznych mieszkańców tego państwa. Część zjawisk, jakie stały się udziałem Grecji, występowało także w innych państwach Europy, i to zarówno po zachodniej, jak i wschodniej stronie tzw. żelaznej kurtyny, przez półwiecze tzw. zimnej wojny oraz w kolejnych dekadach już po jej zakończeniu. Ich intensywność lub natężenie są odmienne i charakterystyczne dla poszczególnych państw narodowych w Europie, ale źródło, przebieg lub potencjalne konsekwencje znajdują wspólny mianownik z doświadczeniem Grecji. Kolejnym powodem wyboru tego niewielkiego i peryferyjnego państwa Unii jest mała liczba publikacji naukowych dotyczących problemów dzisiejszej Grecji zarówno w polskiej nauce o polityce, jak też historii najnowszej. Praca ta zatem stanowi uzupełnienie, przynajmniej w pewnym stopniu, luki, jaka istnieje w polskim piśmiennictwie naukowym.

Za cel pracy postawiłam sobie zbadanie w jaki sposób kształtowała się współczesna państwowość Grecji jako europejskiego państwa narodowego, i w jaki sposób instytucje tego państwa kształtowały się oraz realizowały swoje funkcje w wybranych trzech obszarach – politycznym, ekonomicznym i społecznym do roku 2018. Przyjęta cezura czasowa zamykająca moje badania wynika z faktu, że rok ten powszechnie uznaje się za koniec ostatniego kryzysu ekonomiczno – politycznego współczesnej Grecji, który obnażył wiele jej słabości politycznych, jako współczesnego państwa należącego do Unii Europejskiej. Procesy polityczne są zjawiskami ciągłymi i konsekwencje kryzysu odczuwane są także w kolejnych latach. Uznałam jednak, że przyjęta przeze mnie cezura zamyka pewien etap w historii dzisiejszej Grecji.

Ponadto, realizując główny cel pracy, przyjąłam za konieczne omówienie i wskazanie tych funkcji państwa narodowego, które zarówno literatura politologiczna, jak i praktyka polityczna, uznają za fundamentalne dla sprawnego działania administracji, organów rządzących i społeczeństw europejskich. Dokonałam zatem ich podziału według kryterium możliwości ich realizacji przez instytucje państwa we współczesnej, zunifikowanej politycznie, gospodarczo i kulturowo Europie.

Hipoteza badawcza postawiona w pracy dotyczy dysfunkcjonalnego realizowania zadań postawionych przed instytucjami państwa narodowego w Europie w dobie globalizacji oraz braku istniejących mechanizmów, które umożliwiłyby ich skuteczne wykonywanie obecnie lub w najbliższej przyszłości. Zachowania społeczne są z natury nieprzewidywalne i nawet jeśli podlegają jakiemuś złudnemu porządkowi, to nigdy nie musi on być trwały i powtarzalny. Dlatego główna hipoteza badawcza prezentowanej pracy zakłada, że państwo narodowe, jakim jest współczesna Grecja, utraciło możliwość realizowania swoich funkcji, a mechanizmy zdecentralizowanego zarządzania państwem jeszcze się nie wykształciły, podobnie jak instytucje państwa globalnego. Część funkcji nowoczesnego państwa narodowego zmieniła się z czasem, a niekiedy wręcz straciła swoje znaczenie i rangę, część zaś uległa wypaczeniu. Globalizacja i zmiany polityczne zachodzące w XXI wieku wymagają określenia nowych zadań realizowanych przez europejskie państwo narodowe. Hipoteza ta pociągała za sobą konieczność weryfikacji dotychczasowych funkcji ponowoczesnego państwa, jakim jest Grecja, oraz określenia ich nowych znaczeń. Dlatego też zdecydowałam się na postawienie tzw. hipotez szczegółowych, służących sprawdzeniu prawdziwości hipotezy głównej. Hipotezy zostały skonstruowane do poszczególnych części pracy i określiły jej strukturę jej rozdziałów. Zatem brzmią one: współczesne państwo greckie, jako państwo narodowe, przechodzi kryzys funkcji politycznych i nie jest w stanie ich realizować w pełni z powodu rosnącej presji ze strony państw trzecich; demokratyczne funkcje państwa narodowego słabną wobec rosnącego populizmu partii sprawujących władzę w Grecji; bieżące interesy polityczne zawsze wiodły prym, a co za tym idzie – wpływały na rozwój i kształt funkcji ekonomicznych w Grecji od początku jej odrodzenia jako państwa narodowego w 1830 roku aż do ostatniego wielkiego kryzysu finansowego w latach 2008–2018; funkcje związane z obszarem kultury łączą się z kształtowaniem ponowoczesnego społeczeństwa greckiego jako społeczeństwa gotowego na wyzwania globalnego świata.

Hipoteza główna oraz hipotezy szczegółowe zostały zweryfikowane przy pomocy szeregu pytań badawczych, m.in. o uwarunkowania towarzyszące powstawaniu greckiego państwa narodowego XIX i XX wieku; czynniki międzynarodowe i ich znaczenie, które wpływały na funkcjonowanie instytucji politycznych w Grecji w XX wieku; relacje między coraz bardziej globalizującą się rzeczywistością międzynarodową a reakcją na nią liderów politycznych w Grecji; stopień uwikłania

Grecji w politykę międzynarodową i zależność Aten od decyzji politycznych zapadających poza krajem; kwestie wydolności ekonomicznej państwa greckiego w poszczególnych okresach funkcjonowania ze szczególnym uwzględnieniem okresu członkostwa we wspólnocie państw europejskich po 1981 roku; a także cechy charakterystyczne dla Grecji i jej społeczeństwa, które determinowały kształt relacji obywateli z państwem i jego organami. Ważne dla mnie w czasie prowadzonych badań było pytanie o to, na ile sytuacja Grecji stanowi odosobniony przypadek problemów państwa narodowego w Europie, a na ile może ona stać się egzemplifikacją trudności, przed jakimi stają także inne państwa narodowe tzw. Starego Kontynentu, rozumiane jako państwa zachodniej i północnej Europy, które współcześnie stanowią rdzeń państw założycieli Unii Europejskiej. Staralam się wskazać na te problemy, które są charakterystyczne tylko dla tego państwa, oraz na te, jakie stały się lub mogą stać się także wyzwaniem dla pozostałych państw europejskich.

Struktura wyvodu i jego metodologia.

Najważniejszą kwestią, na którą zwracałam uwagę w niniejszej pracy, była rola zarówno czynników międzynarodowych, jak i wewnętrznych uwarunkowań politycznych, które bezpośrednio, czy też pośrednio wspierały lub, przeciwnie, czyniły niemożliwą realizację funkcji państwowych przez współczesną Grecję jako narodowe państwo europejskie. Ogromne znaczenie miały w opisywanym procesie: presja międzynarodowa wynikająca z geopolitycznego położenia Grecji, jej historyczne relacje z sąsiadami, a także kształtowanie się społeczeństwa greckiego podczas dwóch stuleci istnienia niepodległego państwa poprzedzonych prawie pięciowieczną zależnością od obcego mocarstwa. Niezwykle przydatne było tutaj wykorzystanie dekonstrukcji, jako metody badawczej, dzięki której ponowne spojrzenie na znane fakty nadało im nowy charakter i przyczyniło się do zrozumienia procesów i zjawisk występujących w społeczeństwie greckim i kształtujących jego postawy oraz oczekiwania względem państwa. Operowałam zatem pojęciami z zakresu, jaki badacze wiążą z postmodernistycznym paradygmatem w teorii stosunków międzynarodowych, takimi jak: dekonstrukcja, podwójna lektura, władza, państwo ponowoczesne itd.

Wykorzystując język postmodernistycznej narracji zgodziłam się z koncepcją języka Ernsta Laclau oraz Chantal Mouffe, którzy powołują się na epistemologiczne walory tego dyskursu, podkreślając, że postmodernistyczny paradygmat daje pole obiektywności i stwarza warunki do przemyślenia wielopłaszczyznowych relacji zachodzących w społeczeństwie i państwie jako jego życiowej przestrzeni. Zakładając, że rozwój i realizacja funkcji państwa narodowego w Europie były i są procesem wykorzystałam paradygmat postmodernistyczny, którego założenia filozoficzne

zostały w pracy uzupełnione o teorie czerpiące z tradycji nauk politycznych (warstwa epistemologiczna), z kolei narzędzia i konstrukcje analityczne wykorzystałam do badania konkretnego przykładu funkcjonowania dzisiejszej Grecji jako współczesnego europejskiego państwa narodowego (warstwa metodologiczna). Dodatkowo odpowiednia nomenklatura – nawiązująca do filozofii postmodernistycznej i uzupełniona o pojęcia z dziedziny nauk społecznych (warstwa terminologiczna) – umożliwiła mi precyzyjne określenie zjawisk, które współcześnie zachodzą w przestrzeni stosunków międzynarodowych.

Interdyscyplinarność ujęcia miała oczywisty wpływ na metodologię badań. Korzystałam z metod i technik badawczych dobranych do tematyki pracy. Ze względu na typ opracowanych źródeł zastosowałam: porównywanie zawartości (metoda porównawcza), analiza krytyczna dokumentów życia politycznego, w tym tekstów prasowych, a także literatury przedmiotu, która bywa odbiciem trendów interpretacyjnych. Wszystkie te działania prowadziły w procesie analizy do diagnozowania postawionego przeze mnie problemu badawczego, w tym przypadku zakresu kondycji europejskiego państwa narodowego, jaki jest współczesna Grecja i możliwości skutecznego realizowania postawionych przed nim zadań. Obraną metodą badawczą była analiza systemowa dokumentów i aktów prawnych, które określają zakres funkcji państwa greckiego w wybranych obszarach: politycznym, ekonomicznym i społecznym, oraz innych źródeł (w tym oficjalnych wypowiedzi polityków i opiniotwórczych przedstawicieli społeczeństwa greckiego, programów nauczania w szkołach greckich, danych statystycznych itp.). Technika wykorzystywana w tej metodzie polegała na przedstawieniu oraz wskazaniu w konkretnych dokumentach i danych statystycznych możliwego zakresu funkcji oraz stopnia ich realizacji w praktyce przez organa państwa na przykładzie Grecji. Ukazanie tła historycznego oraz uwarunkowań kulturowych zmian, które zachodziły we współczesnej Grecji i jej społeczeństwie, stanowi dopełnienie analizy poprzez wskazanie tych elementów, których do dziś używa państwo, aby wzmocnić swój autorytet i nadać moc sprawczą decyzjom wydawanym przez swoje instytucje. Zastosowanie zatem metody historycznej do określenia zmian, które w perspektywie czasowej zachodziły w Grecji, ułatwiło dekonstruowanie wybranych funkcji państwa greckiego oraz przypisanie ich do kategorii możliwych lub niemożliwych do realizacji w dobie postnowoczesnej polityki. Technika służąca temu zadaniu polegała na stworzeniu zestawienia funkcji państwa europejskiego oraz tabel i wykresów pokazujących ich zmiany w zależności od sytuacji historycznej, politycznej, ekonomicznej lub społecznej zarówno w Grecji, jak i na świecie. Ponadto część badań przeprowadzono metodą obserwacji uczestniczącej w celu poznania opinii części społeczeństwa na temat bieżących działań państwa, a także dostrzeżenia tych elementów dyskusji publicznej w Grecji, które mogłyby być pomijane w dokumentach lub przekazach medialnych. Należy

zaznaczyć, iż prezentowana praca, mimo konieczności interdyscyplinarnego zapożyczenia wątków, stanowi opracowanie politologiczne.

Problemowa struktura moich badań oraz konieczność uporządkowania wynikających z nich wniosków w prezentowanej pracy determinuje jednocześnie jej układ. Dwa pierwsze rozdziały są zatem teoretycznym rozważaniem na temat funkcji państwa narodowego oraz ich klasyfikacji jako ważnych dla efektywnego działania współczesnego państwa narodowego w Europie. Uzasadniony został w nich również wybór Grecji jako case study prowadzonych rozważań teoretycznych oraz analiza działań, które zostały przedstawione w kolejnych rozdziałach książki. Rozdziały 3, 4 i 5 składają się na analizę teoretyczną i praktyczną badań przeprowadzonych przez autorkę w latach 2010–2018. Każdy z nich odnosi się do innej grupy funkcji i obejmuje historyczne wprowadzenie, analizę wybranych przypadków realizacji poszczególnych zadań z danej kategorii, a także wskazanie możliwych wyzwań w dalszym rozwoju państwa narodowego na przykładzie problemów, z którymi boryka się współczesna Grecja.

Rozdział pierwszy ukazuje zasadność wykorzystania paradygmatu postmodernistycznego w badaniach politologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem wywodu odnoszącego się do państwa narodowego w Europie. Zawęża obszar badanych państw narodowych do kręgu wpływów europejskich i uzasadnia takie ograniczenie. Wprowadza założenia terminologiczne niezbędne w tego typu badaniu oraz określa przyczynę wskazania Grecji jako państwa egzemplifikującego problemy innych państw narodowych w Europie.

Rozdział drugi jest w całości poświęcony teoretycznym i metodologicznym kwestiom badania państw narodowych w Europie. Wyjaśnia znaczenie funkcji państwa narodowego zarówno w przeszłości, jak i w obecnej rzeczywistości politycznej. Ukazuje zagrożenia, jakie ograniczają ich efektywną realizację przez państwo narodowe, a także zawiera propozycję spojrzenia na znaczenie i rolę funkcji państwa narodowego w ponowoczesnej przestrzeni. Dodatkowo wskazałam na pewne funkcje jako szczególnie ważne oraz pozostałe, jako jedynie relatywnie istotne, dla sprawnego kierowania państwem narodowym. Część ta została także zbudowana w oparciu o analizy i opracowania stanowiące współcześnie podstawę debaty postmodernistycznej o znaczeniu państwa narodowego, która toczy się w środowiskach politologicznych.

Każdy z trzech kolejnych rozdziałów jest podzielony na dwie zasadnicze części – historyczną, opisującą przemiany państwa greckiego i jego instytucji do 1981 roku, oraz politologiczną, czyli skupioną na decyzjach, które warunkują współczesne funkcjonowanie Grecji jako państwa narodowego. Ich podstawą są badania własne autorki, w tym analiza danych statystycznych, kwerenda dokumentów wydawanych przez władze Grecji, kwerenda prasowa, analiza wypowiedzi polityków, specjalistów, dziennikarzy czy naukowców greckich, a także

obserwacja uczestnicząca. Przedstawiając własne wnioski, odwołałam się do opinii innych badaczy współczesnej polityki greckiej. Wskazując przy tym na źródła i starałam się weryfikować pozyskane dane, odnosząc je do faktycznych działań i decyzji władz dzisiejszej Grecji.

Podczas badań znacznym utrudnieniem był dostęp do obiektywnych i wiarygodnych danych odnoszących się do wskaźników gospodarczych. Ponadto wyzwaniem było nie tylko pokonanie bariery językowej, co raczej zrozumienie kultury politycznej samych Greków oraz ich stosunku do państwa jako instytucji. Liczne dane oraz informacje pochodzą z opracowań anglojęzycznych i są tłumaczeniami publikacji greckich lub jedynie ich interpretacją. Dodatkową wartością badawczą była możliwość uczestnictwa w zgromadzeniach, demonstracjach czy dyskusjach Greków w czasie trwającego dekadę, tj. 2008-2018, kryzysu, a także prowadzone w tym czasie: obserwacja kampanii wyborczych oraz ich przebiegu, czy przysłuchiwanie się żądaniom Greków względem władz państwa i społeczności międzynarodowej. Analiza ich argumentacji, zwrócenie uwagi na, zdaniem Greków, ważne kwestie sprzyjające lub utrudniające sprawne funkcjonowanie tego państwa oraz wsłuchanie się w przykłady przywoływane przez Greków z różnych środowisk i opcji politycznych, wzbogaciło moje badania o tzw. obserwację uczestniczącą. Uzupełnieniem tych analiz były przeprowadzone przez mnie wywiady i rozmowy z greckimi politologami i historykami, którzy także reprezentując różne opcje polityczne, wskazywali przełomowe decyzje i wydarzenia w polityce współczesnej Grecji. Zebrane w ten sposób opinie mogłam skonfrontować z danymi i informacjami pochodzącymi z dokumentów i danych statystycznych. Obserwacja uczestnicząca dynamicznych zmian i kolejnych wyborów, jakie w ostatniej dekadzie miały miejsce w Grecji, umożliwiła mi osadzenie badań i wniosków w rzeczywistym kontekście czasu i miejsca. Weryfikacja stawianych hipotez badawczych oraz wniosków przez konfrontację z materiałem z badania empirycznego stała się unikalną okazją do odniesienia się do doświadczeń Greków w latach kryzysu 2008-2018. Atmosfera, jaka towarzyszyła gorącym dyskusjom, pozwalała zrozumieć swoisty *genius loci* tego państwa oraz perspektywę postrzegania procesów, które zachodziły tam w ostatniej dekadzie.

Wyniki

Prezentowana publikacja stanowi, co już podkreślono wcześniej, kolejny głos w debacie, która prawdopodobnie będzie jeszcze trwać długo, na temat kondycji państwa narodowego w Europie. Nie ma ona aspiracji prognostycznych, ale stanowi opis *status quo* u progu kolejnej dekady XXI wieku. Grecja jako przykład z jednej strony może przejaskrawiać część opisanych zjawisk, z drugiej jednak stanowić ostrzeżenie dla tych państw, które z racji większego potencjału

politycznego, gospodarczego lub społecznego wydają się ignorować symptomy dysfunkcjonalności własnych instytucji.

Rezultaty prowadzonych przez mnie badań odnoszą się do trzech aspektów. Pierwszy ma charakter metodologiczny. Wykazałam, że zastosowanie podejścia w duchu postmodernistycznego badania rzeczywistości politycznej może otworzyć kolejne pola badawcze i pozwolić na głębszą analizę zarówno znanych dotychczas faktów, jak włączyć nowe elementy badanej rzeczywistości. Paradygmat ten pozwala na uwzględnianie dynamiki procesów politycznych jakim podlegają państwa, społeczeństwa i jednostki w czasach ponowoczesności.

Drugi aspekt to wskazanie, że doświadczenia historyczne i umiędzynarodowienie realizacji funkcji państwa narodowego w Europie w dobie globalizacji mogą stać się przyczyną sprawnego działania państwa. Niemniej te same czynniki mogą przyczynić się do całkowitej niemocy administracji i instytucji sprawujących władzę w obliczu dynamicznych przemian politycznych, społecznych i kulturowych. Jednoczesna integracja gospodarcza i pogłębiająca się unifikacja kulturowa Europy, wydaje się nie do pogodzenia z dążeniem do zachowania narodowego charakteru państw tzw. Starego Kontynentu i zapobiegania występowaniu nastrojów populistycznych i skrajnie radykalnych.

Trzeci aspekt dotyczy kwestii działania i zakresu funkcji państwa narodowego w Europie w XXI wieku. Coraz częściej zadania stawiane państwu przekraczają swoim zasięgiem dotychczas realizowany zakres władz państw narodowych. Funkcje państwa stają się niemożliwe do skutecznego wykonania bez wsparcia międzynarodowego lub wzmocnienia lokalnych struktur władzy. Dotychczas jednak nie powstał żaden ogólnoeuropejski rząd, który mogłyby przejąć i skutecznie realizować część funkcji jakie przypisane zostały państwu narodowemu. To zaś prowadzi do konieczności redefinicji zadań jakie winny być przypisywane zarówno państwom, jak też prowokuje do pytania o znaczenie federacyjnych związków, organizacji międzynarodowych działających w imieniu państw i regionów w Europie.

W przedstawionej pracy wykazałam, że podejście postmodernistyczne, mimo wszelkich wad i słabości, może stać się użyteczne w badaniu ponowoczesnej Europy. Jednym z zadań nauki jest klarowny opis stanu faktycznego badanej rzeczywistości i ukazywanie, jak meandrujący bieg wydarzeń potrafi zmienić zakładane cele w nieoczekiwane skutki. Dyskurs postmodernistyczny, wykorzystanie wprowadzonych przezeń założeń oraz posłużenie się charakterystyczną dla niego nomenklaturą, daje nowe możliwości w badaniach w obszarze nauk o polityce. Właśnie w chwilach kryzysu poszukuje się bowiem nowych terminów, które umożliwią nazywanie świata i jego zjawisk. Ponadto w prezentowanej pracy wykazałam, że dyskurs postmodernistyczny przydatny może być do dalszego badania kwestii konceptu państw narodowych w Europie lub ich ewolucji w bardziej

kosmopolityczną strukturę organizacji, która zaspokoi oczekiwania zamieszkujących ich obszary obywateli. Zaproponowany przeze mnie paradygmat wydaje się wartościowy w kolejnych badaniach nad zagadnieniami państwa i jego wymiarów działania we współczesnej postmodernistycznej rzeczywistości międzynarodowej.

Zdekonstruowane podczas badania wydarzenia historyczne stanowią dowód, że współczesne problemy Grecji mają swoje źródło w procesach, których źródeł szukać należy w przeszłości. Były one nie tylko do przewidzenia ale wręcz zostały wykreowane przez decyzje służące bieżącym interesom zarówno państwa i władz Grecji, jak i jej międzynarodowych partnerów. Geopolityczna pozycja Grecji, meandry historii jakie warunkowały poszczególne dekady rozwoju tego państwa czy wreszcie skutki ścisłej współpracy z strukturami europejskimi w czasie ostatniego półwiecza, przy jednoczesnym pragnieniu zachowania własnej tożsamości i kultury narodowej, podsycając nacjonalizmów i populizmu wśród liderów politycznych stały się przyczyną wielu dzisiejszych problemów nie tylko Grecji, ale również jej międzynarodowych partnerów. W swoich badaniach starałam się przyjrzeć dokładnie i prześledzić te decyzje polityczne, które zmierzały do zaspokojenia oczekiwań międzynarodowych partnerów Grecji w poszczególnych latach, zwłaszcza po II wojnie światowej i jej wejściu do UE. Z drugiej strony, analizowałam dziania polityków, partii politycznych i poszczególnych rządów w Grecji, które w swojej narracji odwoływały się do potrzeb i żądań społeczeństwa greckiego. Ważnym wydaje mi się wskazanie na brak spójnej wizji budowy nowoczesnego społeczeństwa obywatelskiego, a w zamian za to podtrzymywanie dość wysokiego poczucia odrębności narodowej, religijnej i kulturowej Greków wobec innych mieszkańców Europy, co wyraźnie utrudniało proces reform w czasie nie tylko ostatniego, ale także poprzednich, kryzysów. Typowe dla Grecji populizm, korupcja i klientelizm, w połączeniu z dynamicznie zmieniającą się rzeczywistością polityczną, ekonomiczną i kulturową świata, wzmocniły to społeczeństwo w poczuciu niezrozumienia i zagubienia. Budowanie państwa w oparciu o wzorce i założenia będące jeszcze pokłosiem XIX wiecznej tradycji, nie przygotowały, jak pokazują moje badania, Grecji do radzenia sobie w realiach ponowoczesnego świata. Przedstawiona rozprawa jest głosem w debacie o kondycji państwa narodowego we współczesnej Europie oraz wskazuje, na przykładzie Grecji, jakie niebezpieczeństwa mogą stać się udziałem innych państw narodowych tzw. Starego Kontynentu w najbliższych latach. Wykazałam w swoich badaniach, że o ile skutki błędów greckich, w kontekście znaczenia geopolitycznego, potencjału gospodarczego czy struktury społecznej Grecji, są relatywnie niewielkie, o tyle podobne błędy państw liderów Unii Europejskiej mogą być okupione ogromnymi kosztami nie tylko dla konkretnego państwa narodowego, ale także jego sojuszników w Europie i poza nią. Układ geopolityczny przekształca świat współczesny jak kalejdoskop i znaczenie Europy w tym nieustannie odtwarzającym się obrazie powiązań

światowych będzie zależało w przyszłości od efektywności działań poszczególnych państw narodowych Unii. Grecja i jej załamanie polityczne, gospodarcze i kulturowe zbiegło się w czasie w innymi czynnikami o charakterze międzynarodowym, a eksperyment, jakiemu poddano społeczeństwo greckie w ostatnich dwóch dekadach, pokazał, jak groźne może być wystąpienie podobnych zjawisk w przyszłości. Przyjrzenie się procesom załamania lub niewydolności określonych funkcji państwa narodowego na przykładzie Grecji pozwoliło mi na uwypuklenie również zjawiska coraz większego usieciowania relacji międzynarodowych oraz wskazanie na konieczność redefinicji zadań, jakie stawiane są przed państwami narodowymi w ponowoczesnym świecie. Zagrożenia kolejnych dekad XXI wieku nie są bowiem już możliwe do zwalczania przy pomocy dotychczasowych narzędzi, a pojawiające się przed państwami wyzwania przekraczają nie tylko terytorialne, ale także finansowe, militarne czy społeczne granice.

Przykład Grecji i jej zmagania z kryzysem, jaki miał miejsce w latach 2008-2018, pokazuje, że dysfunkcjonalność państwa nie była efektem samego załamania, ale jego geneza sięgała znacznie wcześniejszego okresu, ze szczególnym naciskiem na lata 1981-2008. Paradoksalnie coraz ściślejsza współpraca w ramach wspólnoty państw europejskich sprzyjała „psuciu” państwa narodowego jako instytucji działającej na rzecz społeczeństwa i w jego interesie. Polityka grecka stawała się coraz bardziej populistyczna, a uzależnienie działań rządu w Atenach od decyzji zapadających w Brukseli pozwalało zdjąć odpowiedzialność za kondycję polityczną, gospodarczą i społeczną z polityków, partii i instytucji państwowych w Grecji. Na podstawie przeprowadzonych przez mnie badań zaproponowałam podział funkcji na wertykalne i horyzontalne, które odpowiadają faktycznym zakresom działań państwa we współpracy z podmiotami międzynarodowymi, jak i strukturami i organizacjami lokalnymi. Współpraca państwa z podmiotami o zasięgu ponadnarodowym lub regionalnym okazuje się konieczna do zaspokojenia potrzeb politycznych, ekonomicznych i kulturalnych współcześnie funkcjonujących społeczeństw. Polityka Unii Europejskiej, w tym wprowadzenie wspólnej waluty, zamiast wzmacniać znaczenie mechanizmów państwa narodowego, pozwoliła na znaczne rozluźnienie zależności pomiędzy działaniami a odpowiedzialnością za te działania na szczeblu państwowym. Politycy chętnie i często działali w dwóch przestrzeniach – międzynarodowej i państwowej – których zasady nie były ze sobą kompatybilne, a wręcz umożliwiały niebezpieczne balansowanie między kreowaniem rzeczywistości i rozbudzaniem apetytów społecznych obywateli a realnymi możliwościami i wydolnością ekonomiczną państwa. Winą za taki stan rzeczy obarczyć należy zarówno polityków greckich i kolejne rządy po 1981 roku, jak i instytucje Unii, które nie tylko nie dążyły do wzmocnienia struktur i instytucji państw narodowych, ale akceptowały pewną niewydolność ekonomiczną poszczególnych państw członkowskich w zamian za ich polityczną lojalność.

5. Informacja o wykazaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

W latach 2010- 2020 moja aktywność naukowa obejmowała współpracę z greckimi ośrodkami akademickimi głównie z Uniwersytetem Nauk Społecznych i Politycznych Panteon (Το Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών) w Atenach i Uniwersytetem Kretańskim (Το Πανεπιστήμιο Κρήτης) w Retymno, gdzie odbyłam zarówno staż naukowy, jak i wizyty studyjne oraz realizowałam dłuższe pobyty badawcze.

Staż naukowy - wrzesień - grudzień 2017 w Centrum Badań nad Prawami Człowieka na Hellenic Republic University of Crete w Retymno, Grecja. W ramach stałej dwustronnej współpracy z Hellenic Republic University of Crete in Rethymnon z Wydziałem Nauk Społecznych i Humanistycznych Akademii Marynarki Wojennej. Projekt dotyczący wpływu kryzysu na Grecję.

Wyjazdy w ramach programu ERASMUS 7-14.05.2012 the Department of Political Science of the University of Crete związane z działalnością badawczą i dydaktyczną.

Staż naukowy - marzec 2019 w the Faculty of Humanities and Social Sciences Comillas Pontifical University w ramach stałej dwustronnej współpracy z the Faculty of Humanities and Social Sciences Comillas Pontifical University z Wydziałem Nauk Społecznych i Humanistycznych Akademii Marynarki Wojennej. Projekt dotyczący wpływu kryzysu na tzw. państwa PIGS tj. Portugalię, Włochy, Grecję i Hiszpanię.

W latach 2009-2019 odbyłam także krótsze wizyty, zagraniczne związane z wykładami otwartymi, na jakie byłam zapraszana w związku z prowadzonymi badaniami.

Lista wykładów otwartych:

2019 Retymno Kreta, tytuł wykładu: „ The postmodern state’s functions – the case of Greece and Poland”, termin wykładu 16.04.2019.

2018 Retymno Kreta, tytuł wykładu: „ Poland and Greece: two states and one issue – new political populism”, termin wykładu 24.04.2018.

2014, Retymno Kreta, tytuł wykładu: „Poland after the 2nd World War. International relation. Greece and Poland in UE”, termin wykładu 14.05.2014.

2014 udział jako wykładowca w Dubrowniku „Inter – University Centre Dubrovnik” – „Divided societies XVI War and Peace in the 21st Century” Tytuł zajęć: Polish Attitudes Towards Ukrainians and theirs Political Problems, kwiecień 2014.

2012 Retymno Kreta, Grecja, Uniwersytet Kreteński , tytuł wykładu „ Greek Emigration to Poland after 1946 and Polish Emigrants in Greece after 1980”, termin wykładu 6.06.2012.

2011 Ateny, Pantheoniu Universitet Wydział Nauk Społecznych i Politycznych (Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών) wykład „Greek disapora in Poland after 1949 and its life in Poland now”, termin wykładu 4 grudnia 2011.

Ponadto w latach 2014-2018 pracowałam jako tzw. promotor pomocniczy podczas seminarium prof. B. Krauz-Mozer na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Przewód doktorski mgr Piotra Szafrugi pt. „Zastosowanie teorii spontanicznego porządku w naukach politycznych” otwarty 9.06.2015. Termin obrony 9.01.2018 .

W latach 2010-2020 współpracowałam jako stały recenzent w redakcjach czasopism: “Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego” Dolnośląska Szkoła Wyższa; „Przegląd Historyczny” oraz recenzowałam artykuł pt. „Russian influence in the Western Balkans. Carrot or stick?” dla „Rocznika Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”.

W latach 2010-2020 pracowałam także w międzyuczelnianych zespołach badawczych:

- Praca statutowa „Anif” lata 2010-2013 - kierownik zespołu badawczego Podstawowe problemy kulturowej integracji Europy;
- Grant nr 4019/B/T00/2009/36 MNiSZW realizowany w latach 2009-2011 – członek zespołu grantowego;
- Grant kod H-4-1-1-002/2018 członek zespołu grantowego.

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.

6.1 Osiągnięcia dydaktyczne

Wykaz przedmiotów prowadzonych na Wydziale Nauk Społecznych i Humanistycznych AMW w Gdyni w latach 2010-2020 na studiach licencjackich i magisterskich na kierunkach „Stosunki Międzynarodowe” i „Wojsko w systemie służb publicznych” : Międzynarodowe Stosunki Polityczne, Teoria Polityki, Wstęp do stosunków międzynarodowych, Wprowadzenie do Integracji Europejskiej, Współczesne problemy Bliskiego Wschodu, Migracje XX i XXI wieku, a także Human Rights oraz Basic Course of Polish and European History and Culture– przedmioty w języku angielskim dla grup studentów z państw arabskich (Arabia Saudyjska, Katar, Kuwejt) studiujących na kierunkach wojskowych AMW.

Od 2016 roku prowadzę konwersatoria w języku angielskim, w ramach projektów: "Rozwój kompetencji analitycznych, zawodowych i komunikacyjnych studentów kierunku stosunki międzynarodowe AMW” oraz „Zintegrowany program wsparcia AMW – I edycja”. Projekt o nr POWR.03.05.00-00-Z010/17, którego Instytucją Pośredniczącą było Narodowe Centrum Badań i Rozwoju realizowany jest przez Akademię Marynarki Wojennej do roku 2023. Miejsce zajęć: Gdynia Akademia Marynarki Wojennej, Madryt i Lizbona.

W latach 2016-2019 prowadziłam warsztaty dla SWPS w ramach szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne tzw. „Tydzień szkoleń dydaktycznych” organizowanych we wszystkich oddziałach SWPS w Polsce w ramach warsztatów pt. „Debata oksfordzka i jej użycie na zajęciach akademickich”.

W dniach 19.04.-31.05.2016 pracowałam dla Uniwersytetu SWPS jako prowadzący szkolenie „Train the Trainers”.

W latach 2010–2015 byłam wykładowcą w Wyższej Szkole Komunikacji Społecznej w Gdyni prowadzącym przedmioty „Nauka o polityce”, „Problemy migracji we współczesnym świecie”.

W latach 2008-2020 współtworzyłam programy studiów licencjackich, magisterskich i podyplomowych na kierunkach „ Stosunki Międzynarodowe” ; „ Dyplomacja” i „Komunikacja

międzykulturowa w środowisku pracy”. Do tej pory pracuję jako członek zespołu do spraw programów studiów na kierunku Stosunki Międzynarodowe.

Od 2009 roku prowadzę corocznie seminarium dyplomowego na poziomie licencjatu lub seminarium magisterskiego promującego corocznie od 5 do 10 dyplomantów na poziomie licencjatu i magisterium.

6.2 Osiągnięcia organizacyjne

W latach 2009-2020 organizowałam szereg wydarzeń (konferencje, warsztaty, seminaria, Szkoły Letnie) w kraju i zagranicą. W zależności od charakteru wydarzeń uczestniczyli w nich zarówno studenci, naukowcy jak i eksperci z całego świata.

Grudzień 2019 i grudzień 2015 opiekun i organizator studenckiej wizyty studyjnej do Berlina m.in. współpraca z Berlińskim Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk oraz International Organization for Migration Global Migration Data Analysis Centre.

Lipiec 2018 i lipiec 2019 udział jako wykładowca w szkole letniej „Visegrad summer school” w Krakowie. Tytuły zajęć warsztatowych „Państwo współczesne i jego funkcje” oraz „Stereotypes in Europe – the issue and the challenge in XXI century”.

Organizacja paneli w czasie Kongresów Politologicznych w latach 2009; 2012; 2015; 2018

- I Kongres Politologii w Warszawie 22-24.09.2009 – panel pt „Etnopolityka w współczesnym świecie.” współmoderator wraz z dr hab. Wawrzyńcem Konarskim oraz uczestnik z referatem pt. „Mono czy multietniczna Polska – czyli dylematy badawcze dotyczące etniczności i wielokulturowości”

- II Kongres Politologii w Poznaniu 19-21.09.2012 – panel pt. „Europa wobec wyzwań współczesnego świata” współmoderator wraz z dr hab. Wawrzyńcem Konarskim oraz uczestnik z referatem pt.

- III Kongres Politologii w Krakowie 24-25.09.2015; panel pt. „Państwo narodowe w Europie. Wybrane wyzwania w ostatnim półwieczu” - współmoderator wraz z dr hab. Wawrzyńcem Konarskim oraz uczestnik z referatem pt. „Grecja – rozpad demokratycznego państwa czy szansa na przyszłość?”; panel pt. „Kobiety w Polityce” - uczestnik z referatem pt. Kobiety we współczesnej polityce w Grecji.

- IV Kongres Politologii w Lublinie 18-19.09.2018 – panel pt. „Państwo we współczesnym świecie – zadania, wyzwania i oczekiwania” współmoderator wraz z dr hab. Wawrzyńcem Konarskim
panel pt. „Kobiety w sferze publicznej – wczoraj i dziś.” - dyskutant.

10/11. września 2015 Członek komitetu organizacyjnego Akademii Marynarki Wojennej
Konferencja międzynarodowa. „Pomiędzy pamięcią zbiorową a historią. Rekonstrukcje przeszłości w Europie Środkowo -Wschodniej”.

W kwietniu 2015 roku udział jako prowadzący w „Methodological School for post doctor students” w Dubrowniku. Tytuł zajęć „Ukraina jako współczesne państwo europejskie. Państwo pełne paradoksów – perspektywa politologiczna”.

10 kwietnia 2013 Konferencja międzynarodowa – Uniwersytet Warszawski Członek komitetu organizacyjnego. „Bałkany w XXI wieku: Tożsamość. Państwo narodowe. Integracja Europejska”.

2 marca 2012 Przewodnicząca komitetu organizacyjnego. Konferencja międzynarodowa w Gdyni w Akademii Marynarki Wojennej „Migracja w XXI wieku”.

W lipcu 2011 roku udział jako wykładowca w "Summer School of Ethnicity and Migration Studies" w Bratysławie – organizatorzy CVEK, European Centre for Minority Issues oraz IMO (international migration organization). Tytuł zajęć: „International position of diasporas. The case of Poles and Greeks.”

27-31 października 2010 szkolenie „Learning for Human Rights and Democracy in European Multicultural Society in present and past” prowadzone przez Advanced Training in (Forced) Migration and Human Rights: Challenges and Approaches for European Citizenship Education w Berlinie.

6.3 Aktywność ekspercka i popularyzująca naukę

Od 2018 roku jestem ekspertem Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA). W ramach NAWA wykonałam ekspertyzę wniosku nr PFK/FDE/2018/1/00436.

Brałam udział w poniższych debatach i rozmowach dotyczących tematyki stosunków międzynarodowych:

23 listopada 2016 r. pt. "Poczucie bezpieczeństwa a fala migracji w Europie" Debata stanowiła część cyklu debat pt. "Bezpieczeństwo młodzieży we współczesnej Polsce". Organizatorem debaty była Fundacja Wspierania Inicjatyw Rozwoju Lokalnego, zapis debaty: <https://www.youtube.com/watch?v=JepJDPxZYTE>.

14 grudnia 2020 pt. Guten abend Berlin. Prowadzenie rozmowy przygotowanej przez Katedrę Stosunków Międzynarodowych AMW, zapis rozmowy: <https://www.youtube.com/watch?v=0iWcIJBjzj0>.

17 kwietnia 2020, „Covid – 19 versus migracja” rozmowa przygotowana przez Katedrę Stosunków Międzynarodowych AMW, zapis rozmowy: <https://www.youtube.com/watch?v=0iWcIJBjzj0>

Ponadto brałam udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych oraz w dyskusjach naukowych:

24-25 listopada 2019 Konferencja Międzynarodowa w Muzeum Emigracji pt. "Pracować ale gdzie?". Referat pt. " Grecy jako migranci ekonomiczni w latach 2008-2018".

23-25 maja 2017 ogólnopolski Zjazd Pracowników Zakładów i Katedr Teorii Polityki pt. „Granice teorii polityki: świat zachodni w stanie zagrożenia” organizowany przez UMCS w Lublinie, Oddział w Nałęczowie.

21-22 kwietnia 2016 Poznań, konferencja krajowa „Współczesne oblicza władzy politycznej” Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, Referat pt. „Władza we współczesnej Grecji - dylematy kraju w kryzysie”.

W lutym 2016, debata zorganizowana przez redakcję Rocznika Bezpieczeństwa Międzynarodowego pt. „Ochrona zewnętrznych granic Unii Europejskiej w kontekście presji migracyjnej w 2015 roku”.

20-21 listopada 2015, Praga, Międzynarodowa konferencja „Cultural Diversity and Value Pluralism in European and Global Politics”, Faculty of Social Science of Charles University in Prague, Anglo American University in Prague, Referat pt. „Poland – Somewhere between Ambitions and Opportunities. Multiculturalism and Europe: From Challenge to Clash”.

7-8 maja 2012 konferencja „Poznać Bałkany” Historia – Polityka – Kultura – Języki - Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Referat pt. „Macedonia i jej aspiracje polityczne w greckim dyskursie publicznym”.

2 marca 2012 konferencja międzynarodowa w Gdyni w Akademii Marynarki Wojennej „Migracja w XXI wieku”. Referat „Migracje z i do Polski w pierwszej dekadzie członkostwa w UE – analiza trendów migracyjnych”.

24-27 listopada 2011 Ateny, Międzynarodowa konferencja naukowa The Athens Dialogues, An International Conference on Culture & Civilization. Referat pt. “The political and social consequences of migration from Greece to Poland after 1945.”.

14-16 września 2011 r. Lublin, Międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Mniejszości narodowe, etniczne i językowe w Unii Europejskiej” .

Referat nr 1: „Przykłady polityki migracyjnej w wybranych państwach UE – przypadek Francji, Grecji i Polski”. Referat nr 2: „Mniejszości narodowe w dzisiejszej Grecji”.

23-27 listopada 2010 roku. An International Conference on Culture & Civilization, która miała miejsce w Atenach. Referat pt. „New Issues for national states in the second decade of XXI century – the case of Poland”.

6-7 października 2010, Wrocław. Międzynarodowa konferencja naukowa „Ekstremizm we współczesnej Europie – przejawy, wyzwania, zagrożenia”. Referat pt. „Ekstremizmy odpowiedzią na zachodnią koncepcję pozycji współczesnego państwa”.

26-28 maja 2010 r. Lublin. Międzynarodowa konferencja naukowa „Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce na tle europejskim” z okazji piątej rocznicy wejścia w życie Ustawy o

mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym. Referat pt. „Grecy w Polsce czyli polityczny wymiar funkcjonowania mniejszości narodowej poza ustawą”.

7. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6, wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące kariery zawodowej.

7.1 Pełnione funkcje

W 2018 opiekun staży międzynarodowych w ramach projektu "Wysokiej jakości staże dla studentów kierunku stosunki międzynarodowe AMW". Projekt o nr POWR.03.01.00-00-S004/17, którego Instytucją Pośredniczącą było Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

2008-2011 prodziekan do spraw studenckich Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych AMW w Gdyni.

2006-2011 opiekun Koła Współczesnych Stosunków Politycznych „Desideratio ” na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych AMW w Gdyni.

7.2. Członkostwo w międzynarodowych i krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych

od 2008 Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych (PTNP) u - członek

od 2010 Greek Politics Specialist Group PSA (Political Studies Association) - członek

od 2010 ASEN Association for the Study of Ethnicity and Nationalism - członek

od 2016 ČSPV Česka Společnost pro politické vědy – członek

od 2015 Polskie Towarzystwo Religioznawcze – członek

od 2015 Międzynarodowego Stowarzyszenia Historii Religii (International Association for the Study of Religion – IAHR) - członek

od 2015 Europejskie Stowarzyszenie Studiów Religioznawczych (European Association for the Study of Religions - EASR) - członek

Moje osiągnięcia naukowe i zainteresowania badawcze koncentrują się w trzech głównych obszarach:

- 1) teoretyczna i empiryczna refleksja nad grecką polityką w XX i XXI wieku;
- 2) rozważanie pojęcia tożsamości lokalnej, narodowej i europejskiej jako efektu procesów politycznych i kulturowych;
- 3) kwestia migracji jako zjawiska warunkującego zmiany polityczne i kulturowe w Europie.

ad 1/ Teoretyczna i empiryczna refleksja nad grecką polityką w XX i XXI wieku.

Publikacje zawarte w tej części dorobku stanowią uzupełnienie osiągnięcia, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2b ustawy. Wzbogacają one badania przedstawione w pkt. 4, uzupełniając analizę o dalsze studia przypadku i aplikując metody wpisujące się w nurt studiów nad funkcjonowaniem narodowego państwa europejskiego. Tym samym przedstawione poniżej publikacje wskazują na rozszerzenie zakresu prowadzonych przez mnie badań.

W obszarze tym prezentuję 4 rozdziały w monografiach naukowych i 5 artykułów naukowych.

Rozdziały w monografiach naukowych

(1) „Kobiety w polityce współczesnej Grecji”, (w:) „Kobiety w polityce” pod red. M. Banaś, wyd. Księgarnia Akademicka, Kraków 2017, s. 69-90. ISBN: 978-83-7638-920-2

Mój wkład w powstanie tego rozdziału polegał na dokonaniu przeglądu działań Greczynek zaangażowanych w działania polityczne na różnych szczeblach władzy w państwie. Stanowi on analizę ich działań, dziedzin na jakich skupiły swoją uwagę oraz barier ich w funkcjonowaniu zawodowym, jako przedstawicielek politycznych w zdominowanym kulturowo świecie greckiego mainstreamu. Tekst ma charakter teoretyczny i opisowy.

(2) „1956: polityka grecka jako wielogłowa Hydra”, (w:) „(Nieco) inne spojrzenie 1956/ Eine (etwas) andere Perspektive” pod red. J. Kochanowski, J von Puttkamer, Warszawa 2016, s.171-178

Mój wkład w powstanie tego rozdziału polegał na dostrzeżeniu przełomu w polityce greckiej jaka miała miejsce w jednym tylko 1956 roku. Pokazuje on politykę grecką w pewnym jednorocznym ujęciu i wskazuje na wyjątkowość opisanych zmian, a także ich dynamikę. Przeprowadziłam kwerendę dokumentów i artykułów publikowanych przez, w 1956 roku oraz kilka miesięcy po nim. Wskazałam na specyfikę kształtowania się powojennej kultury politycznej w Grecji.

(3) „Grecy i Grecja w kontekście przewodnictwa Radzie Unii Europejskiej” (w:) „Bałkany w XXI wieku. Problemy konsolidacji i integracji” pod red. M. Babic, I. Jakimowicz-Ostrowska, Wyd UW, 2014, s. 195-221.

Mój wkład w powstanie tego rozdziału polegał na pokazaniu związków Grecji i jej działań politycznych jako państwa stanowiącego element regionu Bałkan Południowych. Wymykająca się temu politycznemu i kulturowemu a nawet geograficznemu przypisaniu Grecja jest jednak państwem, w którym dostrzec można elementy myślenia politycznego charakterystycznego dla innych państw bałkańskich. Ponadto przewodnictwo w Radzie UE ujawniło cele jakie przyświecały ówczesnym elitom politycznym Grecji, a które mogły zostać wyartykułowane w czasie półrocznej prezydentury. Tekst porusza nie dość, moim zdaniem, opisany w literaturze politologicznej w Polsce problem specyfiki polityki bałkańskiej w kontekście dążeń integracyjnych Unii.

(4) „Kultura polityczna w dzisiejszej Grecji” , (w:) „Teoretyczne i praktyczne problemy kultury politycznej. Studia i szkice.”, pod red. M. Banaś, wyd. UJ, Kraków 2013, s. 141-164.

Mój wkład w powstanie tego rozdziału polegał na pokazaniu w jaki sposób kształtowała się kultura polityczna współczesnej Grecji. Kwerenda dokumentów, danych statystycznych a także obecność w Grecji i obserwacje uczestniczące pozwoliły mi na wskazanie dominujących cech kultury politycznej tego państwa. W tekście wskazałam przyczyny i uwarunkowania historyczne, ekonomiczne, religijne, militarne oraz społeczne stosunku obywateli Grecji do własnego państwa, ale także potencjalne konsekwencje ich stanowiska dla przyszłych działań politycznych zarówno podejmowanych przez rząd w Atenach, jak i instytucje europejskie.

Artykuły naukowe

(1) „A forgotten paradigm, why postmodernism should be used in research on European international relations”, (w:) “Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego” Dolnośląska Szkoła Wyższa, ISSN (online) 2450-3436/ISSN 1896-8848, tom 13 nr 1/2019, Wrocław, s. 11-24.

Mój wkład w powstanie tej pracy polegał na dokonaniu kwerendy literatury przedmiotu oraz opracowaniu paradygmatu postmodernistycznego i jego narzędzi do wykorzystania w badaniach politologicznych. Przeprowadziłam analizę wad i zalet prezentowanej metody wskazując na jej możliwości wykorzystania na gruncie politologii.

(2) „Two States, four elections, one issue – Greece and Poland on the populist path”, współautor Stylianos Ioannis Tzagkarakis, ISSN 2081-3813, „Colloquium” 4/2019, s. 127-146.

Mój wkład w powstanie tej pracy polegał na zabranii danych i kwerendzie dokumentów oraz prasy i wystąpień publicznych polskich polityków. Opracowałam przykłady i przeprowadziłam analizę przypadku Polski jako państwa, w którym pojawia się populizm jako trend i zjawisko polityczne. Opracowałam wnioski końcowe tekstu.

(3) „Funkcje i dysfunkcje czyli redefinicja zadań współczesnego państwa w Europie” „Przegląd Zachodni” 4/2017 (365), s. 57-78.

Mój wkład w powstanie tej pracy polegał na na dokonaniu kwerendy literatury przedmiotu oraz opracowaniu zestawu funkcji państwa narodowego w Europie i zakresu ich realizacji. Wskazałam te funkcje państwa narodowego, które nie są lub nie mogą być realizowane, jakie należałyby unowocześnić aby były efektywne z punktu widzenia państwa i obywateli oraz wskazałam te, które powinny być wzmacniane, rozwijane lub wprowadzone w działaniach instytucji państwa narodowego w Europie.

(4) „Religia i jej znaczenie w życiu politycznym współczesnej Grecji”, „Przegląd Religioznawczy”, ISSN 1230-4379, nr 3/261, 2016

Mój wkład w powstanie tej pracy polegał na na dokonaniu kwerendy literatury przedmiotu oraz opracowaniu działań, decyzji oraz wypowiedzi przedstawicieli życia religijnego i politycznego w dzisiejszej Grecji. Opracowanie raportów i danych wskazujących na współzależności i oddziaływanie religii na życie polityczne w Grecji. Wskazałam trendy i prawidłowości wpływów religii na zachowania polityczne w czasie kryzysu po 2008 roku. Omówiłam zależności historyczne, ekonomiczne oraz kulturowe, które wpływają na współczesne działania polityczne zarówno instytucji państwa, polityków, jak i obywateli w Grecji. Zadane zostały pytania o możliwość wykorzystania wpływu religijnego na proces przezwyciężania kryzysu w dzisiejszej Grecji.

(5) „Mniej greckości w Grecji - czyli kto z kim ma kłopot?” (w:) „Sprawy Narodowościowe” nr 40/2012, s. 151-164.

Mój wkład w powstanie tej pracy polegał na na dokonaniu kwerendy literatury przedmiotu oraz opracowaniu danych dotyczących decyzji oraz wypowiedzi przedstawicieli życia politycznego w dzisiejszej Grecji ale również państwach UE. Prowadziłam także obserwacje uczestniczące podczas udziału w demonstracjach greckich w czasie pierwszych lat kryzysu po 2008. Pokazane zostały stanowiska polityków greckich oraz przyczyny ich niezrozumienia w czasie dialogu z

przedstawicielami innych państw UE w początkowej fazie kryzysu po roku 2008. Omówiłam zależności historyczne, ekonomiczne oraz kulturowe, które wpływają na współczesne działania polityczne zarówno instytucji państwa, polityków, jak i warunkujące reakcje obywateli Grecji. Zadane zostały pytania o możliwość wykorzystania wpływu kultury politycznej w Grecji na proces przezwyciężania kryzysu w dzisiejszej Grecji oraz możliwość prowadzenia dialogu pomiędzy społeczeństwem i politykami.

ad 2. Pojęcie tożsamości lokalnej, narodowej i europejskiej jako efektu procesów politycznych i kulturowych

Publikacje, zawarte w ramach tego obszaru tematycznego, poświęcone są różnym aspektom tworzenia się tożsamości, w tym tożsamości państwowej, i są pokłosiem moich zainteresowań badawczych od czasów studiów i pracy nad dysertacją doktorską. Pragnę zaznaczyć, że wspomniana poniżej monografia jest efektem mojej pracy nad doktoratem i do tej pory nie pojawiły się inne, nowsze prace, które poszerzały zawartą w niej tematykę.

W obszarze tym prezentuję 1 monografię, 2 monografie pod moją współredakcją, 8 rozdziałów w monografiach naukowych i 3 artykuły naukowe i współautorstwo haseł do leksykonu politologicznego

Monografia:

(1) „Mniejszości narodowe w Gdyni w latach 1944-2005”, Wyd. Verbis causa, Gdynia 2008.

Książka poparta szeroką kwerendą archiwalną i biblioteczną, analizą materiałów źródłowych oraz szeregiem przeprowadzonych przeze mnie wywiadów pokazuje mało znane oblicze Gdyni jako miasta zamieszkałego przez licznych przedstawicieli mniejszości narodowych. Zarówno po wojnie, jak i w latach Polski Ludowej, wbrew intencjom ówczesnych władz, miasto nigdy nie stało się homogeniczne kulturowo. Okres po 1989 roku był czasem napływu kolejnych grup przedstawicieli mniejszości narodowych i wzmocnił wizerunek Gdyni jako miasta wielokulturowego, otwartego na odmienności religijne, językowe i etniczne, a także posiadające silną tożsamość lokalną oraz dobrze ukształtowaną świadomość obywatelską wśród jej mieszkańców. Tekst stanowił element szerszych badań nad stereotypami funkcjonującymi w Polsce, jak i w innych państwach europejskich oraz udziału naszych wojski w misjach zagranicznych.

Współredakcja monografii

(1) Między pamięcią zbiorową a historią. Rekonstrukcje przeszłości w Europie Środkowo-Wschodniej” pod red. P. Bałdys, I. Jakimowicz-Ostrowska, J. Charuta-Kojkoł, Gdańsk, 2016

(2) „Bałkany w XXI wieku. Problemy konsolidacji i integracji” pod red M. Babic, I. Jakimowicz-Ostrowska.

Rozdziały w monografiach naukowych:

(1) „ONE STATE BUT TWO PERSPECTIVES OF THE TRANSFORMATIONS

the picture of Poland after 25 years of transition.” (w:) pod red. L. Klymanska, Ya.Turchyn, V. Savka, Kijów 2016, s. 24-34.

Mój wkład w powstanie tego rozdziału polegał na porównaniu dwóch narracji politycznych dotyczących okresu tzw. transformacji ustrojowej w Polsce po 1989 roku, jaka występuje w dyskursie publicznym ostatnich lat. Wskazałam uwarunkowania powstania każdej z perspektyw oraz wpływu jakie mają one na dzisiejszą scenę polityczną w Polsce. Każda z narracji jest związana z opcją polityczną, która lansując wybraną optykę postrzegania wydarzeń politycznych sprzed 30 lat, buduje swój wizerunek polityczny oraz szuka usprawiedliwień dla współcześnie prowadzonych działań. Analiza wypowiedzi polityków oraz działań związanych z wykorzystaniem doświadczeń lat 90. ubiegłego stulecia, a także wykorzystanie materiałów prasowych stała się postawą do opracowania powyższego rozdziału.

(2) “National minorities in Poland after 2001 A political problem or an element of multicultural reality?”, Representation, Expression and Identity: Interdisciplinary Insights on Multiculturalism, Conflict and Belonging Inter-Disciplinary Press, Oxford, United Kingdom, 2009, e-book.

Rozdział w publikacji o wielokulturowym obliczu Polski powstał jako konsekwencja moich badań nad mniejszościami narodowymi i ich funkcjonowaniem po 1944 roku. Skupiłam się na pokazaniu wykorzystania niekonsekwencji władz powojennej Polski w tworzeniu homogenicznego państwa przez przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych. Badania dokumentów archiwalnych, wywiady przeprowadzone z działaczami stowarzyszeń i organizacji reprezentujących te mniejszości, jak i analiza zmian politycznych, ekonomicznych, prawnych czy kulturowych, jakim uległa Europa po 1989 roku, pozwoliły na pokazanie ciągłość działań podejmowanych po 2001 roku przez te grupy i ich konsekwentnego dążenia do budowania wielokulturowej Polski. W

rozdziale wskazane zostały także dalsze obszary dotyczące relacji państwa i jego instytucji ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce, w których konieczne są zmiany.

(3) „Gdynia: citta di sogni, miti e memorie”, Citta Europee del XXI secolo. Luoghi e tempi del mutamento urbano, pod red. M. Marchi, P. P. Penzo, C. Tonini, Bolonia 2012, s. 229-249 (Młode Gdynia - miasto pełne marzeń, mitów i wspomnień”- rozdział monografii w języku włoskim Uniwersytet w Bolonii, Włochy.).

Mój wkład w powstanie tego rozdziału polegał przedstawieniu mitu z jakim mierzy się współczesne miasto, a który stał się także ważny dla dzisiejszego postrzegania Gdyni. Badania dokumentów archiwalnych, artykułów prasowych oraz analiza porównawcza z współcześnie obraną strategią promocji miasta pokazały jak ważna jest *genus loci* dla tworzenia spójnej polityki miasta. Kultura polityczna ukształtowana od powstania Gdyni do pierwszej dekady XXI wieku stała się powodem, widocznej na tle innych części Trójmiasta, odmiennej polityki i zachowań obywatelskich. Artykuł stanowi studium przypadku.

(4) „Wizerunek Islamu w świadomości Polaków”, (w:) „Spotykając innego. Polacy w Afganistanie. Stereotypy Islamu i jego wyznawców w świadomości żołnierzy zawodowych. Diagnoza i koncepcja oddziaływań w kierunku ich zmiany”, pod red. J. Kojkoł, M. Malinowski, wyd. Millenium, Warszawa 2011, s. 43-60.

Prezentowany rozdział stanowi opis zebranych danych i opracowań statystycznych na temat stereotypów wyznawców islamu w Polsce po 1989 roku. Starłam się jak najpełniej ukazać historyczne związki Polaków z przedstawicielami kultury islamu oraz ich warunkowania. Wskazałam na czynniki jakie utrwały stereotypy na temat ich odmienności oraz konsekwencje jakie owe przekonania mogą mieć dla wysyłanych na misje do Afganistan żołnierzy zawodowych. Rozdział ten stanowił element efekt szerszych badań nad stereotypami funkcjonującymi w Polsce, jak i w innych państwach europejskich oraz udziału naszych wojski w misjach zagranicznych.

(5) Czy język jest elementem kształtującym współczesną europejską tożsamość [w:] Jednostka społeczeństwo - państwo wobec megatrendów współczesnego świata pod red. G. Piwnicki, S. Mrozowska, Wydawnictwo UG, Gdańsk 2009, s. 230-241.

Badanie tożsamości mniejszości narodowych i etnicznych zamieszkujących w Polsce doprowadziło do pytania o rolę i znaczenie języka w kształtowaniu się tożsamości narodowej. Celem rozdziału było przedstawienie znaczenia języka w budowaniu wizerunku danej społeczności i wykorzystania go dla działań instytucji państwa zamieszkania. Ponadto rozważam w nim stopień określania swojej

pozycji w państwie europejskim wśród przedstawicieli mniejszości narodowych, które mają lub nie mają możliwości zachowania swojego języka ojczystego. Podstawą rozdziału była kwestia wykorzystania języka m.in. zasad jego nauki czy wsparcie instytucji państwa w zachowaniu budowanej wokół niego tradycji i kultury danej mniejszości, jako politycznego sposobu oddziaływania na tożsamość obywateli. Rozdział ma charakter teoretyczny.

(6) „Poczucie własnej odrębności w świecie ponowoczesności, (w:) „Dokąd zmierza Europa?” pod red. P.Mickiewicza, H. Wyligały, Wrocław 2009, s.91-99.

Mój wkład w powstanie tekstu polegał na przyjrzeniu się tezom Zygmunta Baumana o płynności przestrzeni społecznej, w tym politycznej i jest efektem poszukiwania odpowiedzi na pytanie o wpływ tej ponowoczesnej perspektywy na państwo narodowe w Europie. Jego podstawę stanowi pytanie o pozycję państw i obywatela względem siebie w ponowoczesnej Europie. Artykuł ma charakter czysto teoretyczny i jest efektem moich poszukiwań badawczych do dalszej pracy naukowej.

(7) Problemy edukacyjne na przykładzie wybranych trójmiejskich mniejszości narodowych i etnicznych”, (w:) „Edukacja wobec tożsamości społecznej” pod red. E. Gawęł – Luty i J.Kojkoł, Gdańsk 2008, ISBN 978-83-7134-272-1, s. 97-104.

Badania nad trójmiejską społecznością mniejszości narodowych i etnicznych wiązało się także z koniecznością przyjrzenia się problemom edukacyjnym tych grup. Zarówno dotyczyło to kwestii poruszanych przez przedstawicieli mniejszości narodowych, jak i działań oraz decyzji państwa podejmowanych w tym obszarze. Podstawą do powstania rozdziału była analiza porównawcza dokumentów, w tym ustaw i rozporządzeń, jak i ankiety zebrane wśród przedstawicieli trójmiejskich mniejszości narodowych i etnicznych.

(8) „Tatarzy gdyńscy jako przykład współistnienia społeczności wielokulturowej miasta portowego” (w:) „Edukacja obywatelska w społeczeństwach wielokulturowych” pod red. A. Szelaąg, Kraków 2007, ISBN 978-83-7308-978-5, s. 173-179.

Tatarzy jako przykład społeczności muzułmańskiej zamieszkującej Trójmiasto, a w szczególności Gdynię, byli jedna z badanych przeze mnie grup mniejszościowych. Rozdział powstał jako efekt kwerendy archiwalnej, wywiadów z przedstawicielami tej społeczności mieszkającymi w Gdyni, jak i liderami środowiska tatarskiego w Polsce w pierwszej dekadzie XXI wieku.

Artykuły naukowe

(1) „Życie religijne Czechów czyli laicyzacja naszych południowych sąsiadów”, „Przegląd religioznawczy” ISSN 1230-4379, nr nr 3 (269)/2018, s. 163-182.

Artykuł dotyczy relacji między życiem religijnym w Czechach a politycznymi działaniami w tym państwie. Podstawę do opracowania tekstu stanowią badania ankietowe i raporty oraz analiza ich danych oraz literatury w języku czeskim. Opisane uwarunkowania polityki czeskiej wynikające z znacznego stopnia laicyzacji przedstawione zostały na tle aktywności religijnej Czechów i istniejących oraz artykułowanych przez nich potrzeb religijnych. Artykuł stanowi część badań nad kondycją państw narodowych w Europie i ich stopnia efektywności funkcji.

(2) „Radykalizm polityczny jako reakcja na własne państwo Europa środkowa i wschodnia w XXI wieku.”(w:)Przegląd Zachodni nr4 /2011, s.75- 92.

Mój wkład w powstanie tekstu polegał na przyjrzeniu się odradzającym się ruchom radykalnym Europie i poszukaniu odpowiedzi na pytanie o przyczynę takiego trendu we współczesnych państwach Europy środkowej i wschodniej. Kwerenda literatury oraz badania i raporty ukazujące się w tym czasie były podstawą do obserwacji zainteresowanie tymi ruchami oraz ich wpływom na politykę poszczególnych państw regionu. Tekst stanowił element szerszych badań nad stereotypami funkcjonującymi w Polsce, jak i w innych państwach europejskich oraz udziału naszych wojski w misjach zagranicznych.

(3) „Znaczenie państwa narodowego w ponowoczesnej rzeczywistości europejskiej” (w:) Zeszyty Naukowe AMW” nr3/ 2010, s.191-208.

Mój wkład w powstanie tekstu polegał na przyjrzeniu się tezom Zygmunta Baumana o płynności przestrzeni społecznej, w tym politycznej i jest efektem poszukiwania odpowiedzi na pytanie o wpływ tej ponowoczesnej perspektywy na państwo narodowe w Europie. Artykuł na charakter czysto teoretyczny i jest efektem moich poszukiwań badawczych do dalszej pracy naukowej.

Opracowanie haseł do leksykonu politologicznego

(1) „Leksykon pojęć politologicznych”, pod red. Z. Blok. Opracowanie haseł i konsultant naukowy, wyd. UAM, Poznań 2016 Wyd UW, 2014.

ad 3. Kwestia migracji jako zjawiska warunkującego zmiany polityczne i kulturowe w Europie

Przedstawione w tym obszarze tematycznym publikację stanowią konsekwencje moich zainteresowań związanych z funkcjonowaniem mniejszości narodowych i etnicznych nie tylko na terenie Gdyni ale także Polski i Europy. Zainteresowanie pojawieniem się rozmaitych grup narodowych na terenie Trójmiasta, które nie mogły być w myśl ustawy z 2005 roku za mniejszości narodowe i etniczne, stało się przyczynkiem do napisania jednego z rozdziałów monografii dotyczącej „Mniejszości narodowych w Gdyni w latach 1944-2005”. Natomiast jej publikacja nie zakończyła moich dalszych naukowych dociekań dotyczących tego tematu i w naturalny sposób stało się tematem kolejnych publikacji dotyczących losów ludzi, którzy już w XXI wieku zdecydowali się na migrację.

W obszarze tym prezentuję 1 rozdział w monografii naukowej i 4 artykuły naukowe.

Rozdział w monografii naukowej:

(1) „Budowanie mostów czyli polityczny wymiar obecności społeczności ukraińskiej w powojennej Polsce „ (w:) *Od Zbrowa do NATO (1649-2009) Studia z dziejów stosunków polsko-ukraińskich* pod red. M. Franz, Wyd. Adam Marszałek 2009, str. 162-184.

Rozdział w publikacji był konsekwencją moich badań nad funkcjonowaniem mniejszości narodowych w Polsce po 1944 roku. Wydarzenia w grudniu 2004 roku oraz konsekwencje tzw. pomarańczowej rewolucji na Ukrainie zdecydowanie wpłynęły na środowisko mniejszości ukraińskiej zamieszkujące w Polsce. Działania polityczne na Ukrainie również wpłynęły na wzrost zainteresowania Polaków losami przedstawicieli tego narodu tak w niedawnej przeszłości, jak i obecnie. Analiza badań statystycznych, ankiet pracowni badawczych oraz obserwacja środowiska Ukraińców w Polsce pozwoliły mi na napisanie tego rozdziału. Kwestie budowania wspólnych działań do rozwoju międzynarodowej współpracy z Ukrainą zostały przedstawione zarówno ze strony Polaków, jak i liderów mniejszości ukraińskiej.

Artykuły naukowe

(1) „Kobiety – „nowy” typ imigranta we współczesnej Europie” , ISSN 2081-3813, „Colloquium 3/2017”, s. 81-102.

Artykuł jest wynikiem badań nad trendami w ruchach migracyjnych na terenie Europy w XX i XXI wieku. Badania statystyczne, analiza raportów z państw UE oraz ilość materiałów prasowych

dostarczyła podstaw do weryfikacji tezy o rosnącej roli migracji kobiet w Europie. Przedstawione dane łączyłam z przyczynami oraz konsekwencjami politycznymi jakie wynikają ze wzmożonej ruchliwości przestrzennej kobiet. Tekst powstał jako część pracy naukowej nad trendami migracyjnymi w Europie po 2004 roku.

(2) „Imigracja do Europy wyzwaniem XXI wieku – przypadek Grecji” (w:) “Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego” Dolnośląska Szkoła Wyższa, ISSN (online) 2450-3436/ISSN 1896-8848, Wrocław 2011.

Mój wkład w powstanie tej pracy polegał na dokonaniu analizy danych statystycznych oraz zebranych przez instytucje i organizacje zajmujące się migracją do Grecji. Wskazałam na tło historyczne tradycji migracji wśród Greków oraz zmiany jakie zachodziły w tych trendach w ostatnich latach, już po wejściu Grecji do Unii Europejskiej po 1981 roku. Wykazałam powiązania pomiędzy podejściem do zagadnienia migracji a bieżącymi wydarzeniami politycznymi oraz decyzjami podejmowanymi przez rząd w Atenach. Grecja stanowiła także przykład państwa zewnętrznego, które z racji położenia geopolitycznego ponosi koszty utrzymania bezpieczeństwa na granicach zewnętrznych UE. Pomieszczenie interesów międzynarodowych z problemami wewnętrznymi Grecji czyni obszar polityki migracyjnej interesujący z badawczego punktu widzenia. Artykuł wskazuje na konieczność monitorowania i dalszych wielopłaszczyznowych badań podjętego tematu.

(3) „Imigracja ludności muzułmańskiej i jej pozycja w krajach Europy zachodniej po 2001 roku perspektywa politologiczna” - Zeszyty Naukowe AMW” nr4(187)/ 2011.

Prezentowany artykuł był efektem mojej pracy badawczej dotyczącej zarówno kwestii migracji do państw UE, jak i postrzegania ludności muzułmańskiej w Europie. Wydarzenia z 11 września 2001 roku stanowiły naturalną cezurę dla tego typu badań. Wpływ narracji po zamachach terrorystycznych w USA był jedną z kluczowych kwestii dla zmiany postrzegania zarówno mieszkańców państw islamskich, jak i mniejszości muzułmańskiej oraz nowo napływających do Europy wyznawców tej religii. Zebrane dane i raporty pozwoliły pokazać sposób kształtowania się różnego rodzaju pozycji mniejszości muzułmańskiej w wybranych państwach europejskich. Wskazywałam na główne kwestie jakie wiążą się z polityką państwa narodowego w Europie względem coraz liczniejszej społeczności muzułmańskiej.

(4) „Religia a tożsamość narodowa we współczesnej Europie”, (w:) Przegląd Religioznawczy nr 4/234, 2009, ISBN 1230-4379, s. 197-210.

Religia jako element tożsamości narodowej był wykorzystywana przez współczesne państwa narodowe do wzmacniania wpływu politycznego na obywateli. Łączenie obszarów polityki i religii nadal często wykorzystywane jest do budowy przekonań społecznych, które mogą służyć państwu i jego działaniom. Rozdział stanowi przegląd stanowisk filozoficznych i politycznych w XX i XXI wieku na temat wykorzystania religii do budowy współczesnej tożsamości narodowej w Europie. Ma on charakter teoretyczny.

Podsumowanie

Łącznie, poza przedstawioną jako osiągnięcie naukowe monografią „Meandry europejskiego państwa narodowego na przykładzie Grecji”, opublikowałam 1 monografię, 13 rozdziałów w monografiach naukowych, 23 artykułów naukowych zarówno w języku polskim, jak i angielskim oraz opracowałam hasła do leksykonu politologicznego oraz współredagowałam 2 książki naukowe. Łączny dorobek obejmuje 28 publikacji poza książką stanowiącą osiągnięcie o których mowa w art.219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy. Łączna wartość punktowa dorobku, liczona dla publikacji po doktoracie i według wytycznych opublikowanych przez MNiSW w grudniu 2019 r. wynosi 876 punktów. Ponadto recenzowałam wnioski grantowe w ramach współpracy z Narodową Agencją Wymiany Akademickiej, a także artykuły naukowe w języku polskim i angielskim do czasopism naukowych. Byłam również tzw. promotorem pomocniczym w obronionym na UJ w Instytucie Nauk Politycznych doktoracie. Obecnie jestem zaangażowana w tworzenie nowego periodyku „Alcumena”, który ma stać się forum publikacji dla wchodzących na ścieżkę rozwoju młodych adeptów nauki.

Pełniłam także funkcje prodziekana na dopiero co powstającym Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych oraz nadal sprawuję funkcję opiekuna praktyk studenckich na kierunku Stosunki Międzynarodowe, a także opiekuna staży międzynarodowych.

Ponadto byłam współorganizatorem 4 konferencji międzynarodowych i krajowych oraz moderatorem paneli tematycznych, w tym na każdym z Ogólnopolskich Kongresów Politologicznych jakie odbyły się od 2009 roku. Jestem aktywnym członkiem 7 międzynarodowych i polskich towarzystw naukowych. Wygłosiłam 5 wykładów otwartych i odbyłam 2 staże naukowe. Brałam udział w 3 projektach badawczych – 2 grantach i 1 pracy statutowej, której byłam kierownikiem. Prowadziłam zajęcia w 4 międzynarodowych szkołach letnich i w czasie międzynarodowych warsztatów dla magistrów i doktorantów. Ponadto uczestniczyłam w ponad 15 konferencjach naukowych i debatach w tym nierzadko występując z więcej niż jednym referatem lub pełniąc funkcje moderatora paneli.

Gdynia, 1 lutego 2021 r.